

Κεφάλαιο 1 Από τον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897 στον Μακεδονικό Αγώνα

Μετά την ήττα στον πόλεμο με την Τουρκία, το 1897, το ελληνικό κράτος απασχόλησαν τα ζητήματα της Κρήτης και της Μακεδονίας. Μακεδονικός Αγώνας ονομάζεται η ένοπλη σύγκρουση Ελλήνων και Βουλγάρων ανταρτών στο χώρο της Μακεδονίας την περίοδο 1904-1908.

Ποιο είναι το αποτέλεσμα της ήττας στον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897;

Η ταπεινωτική ήττα στον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897 έχει σκορπίσει απογοήτευση και προβληματισμό, όμως σύντομα θα ξεκινήσει η αναδιοργάνωση του ελληνικού κράτους που θα αναλάβει πιο ενεργή δράση απέναντι στα μεγάλα εθνικά ζητήματα της Κρήτης και της Μακεδονίας.

Τι έγινε το Μάρτιο του 1905;

Τον Μάρτιο του 1905 ξέσπασε στο χωριό Θέρισσο της Κρήτης ένοπλη εξέγερση, με επικεφαλής τον Ελευθέριο Βενιζέλο και κύριο αίτημα την ένωση του νησιού με την Ελλάδα. Τελικά η ένωση της Κρήτης με το ελληνικό κράτος δεν πραγματοποιήθηκε, καθώς η εξέγερση τερματίστηκε μετά από διαπραγματεύσεις.

Τι εκμεταλλεύθηκε τρία χρόνια αργότερα η Κρήτη;

Τρία χρόνια αργότερα η Κρήτη, εκμεταλλευόμενη την αναστάτωση που επικρατούσε στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, επαναστάτησε και πάλι κηρύσσοντας την ένωση με την Ελλάδα. Η ελληνική Κυβέρνηση, από φόβο μήπως επαναληφθούν τα γεγονότα του 1897, δεν αναγνώρισε επίσημα την ένωση, προκαλώντας τη λαϊκή δυσάρεσκεια.

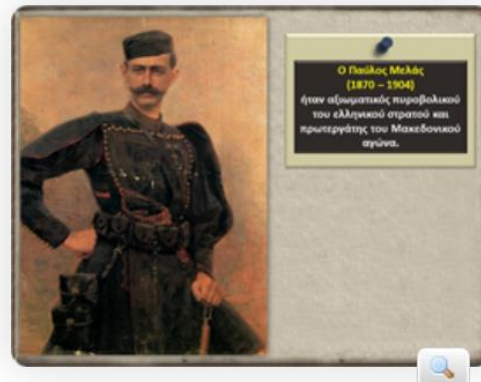
Αρχές του 20ου αιώνα ποια κατάσταση επικρατεί στη Μακεδονία;

Στη Μακεδονία η κατάσταση ήταν πιο δύσκολη. Η αναμέτρηση μεταξύ Ελλήνων και Βουλγάρων, που διεκδικούσαν την περιοχή, είχε ενταθεί μετά το Συνέδριο του Βερολίνου το 1878, που διατήρησε τη Μακεδονία υπό τουρκική κυριαρχία. Γύρω κυρίως από τα σχολεία και τις εκκλησίες των μακεδονικών χωριών δόθηκε ένας σκληρός αγώνας ανάμεσα στις δυο χώρες για επικράτηση. Οι Βούλγαροι άρχισαν να στέλνουν αντάρτες (κομιτατζήδες), που πίεζαν τους κατοίκους να δηλώσουν ότι ανήκαν στην ανεξάρτητη βουλγαρική εκκλησία (Εξαρχία).

Ποια η θέση της Ελλάδας απέναντι στη βουλγαρική απειλή;

Η βουλγαρική δραστηριότητα οδήγησε την Ελλάδα σε ενεργητικότερη ανάμιξη στις μακεδονικές υποθέσεις. Αξιωματικοί του ελληνικού στρατού, όπως ο Παύλος Μελάς, ο Κωνσταντίνος Μαζαράκης και ο Τέλλος Αγαπηνός (Άγρας) καθώς και οπλαρχηγοί από πολλές άλλες περιοχές, όπως ο Γεώργιος Τσόντος από την Κρήτη, ο Παναγιώτης Παπατζανετέας από τη Μάνη και άλλοι έφτασαν στη μακεδονική γη και από κοινού με ντόπιους Έλληνες, σχημάτισαν ανταρτικές ομάδες.

Ποιοι συντόνιζαν τη δράση των ανταρτικών ομάδων στη Μακεδονία;

Τη δράση των ανταρτικών αυτών ομάδων συντόνιζαν Έλληνες διπλωμάτες που υπηρετούσαν στη Μακεδονία, όπως ο Πρόξενος στη Θεσσαλονίκη Λάμπρος Κορομηλάς και ο υποπρόξενος στο Μοναστήρι Των Δραγούμης αλλά και δυναμικοί ιεράρχες, σαν τον Μητροπολίτη Καστοριάς Γερμανό Καραβαγγέλη.

Η θυσία του Μακεδονομάχου Παύλου Μελά πώς επηρέασε την Ελλάδα;

Ο θάνατος του νεαρού αξιωματικού Παύλου Μελά σε σύγκρουση με τον τουρκικό στρατό στο χωριό Στάτισια (σημερινό Μελάς) της Καστοριάς, στις 13 Οκτωβρίου 1904, κινητοποίησε τους Έλληνες και έκανε την ελληνική Κυβέρνηση να διεκδικήσει δυναμικότερα τη Μακεδονία, εγκαταλείποντας τους δισταγμούς της.

Ποιοι ήταν οι Νεότουρκοι και τι γνωρίζεις για το κίνημά τους;

Οι Νεότουρκοι ήταν φιλελεύθεροι Τούρκοι που το 1908 επαναστάτησαν αντιδρώντας στην απολυταρχική διοίκηση του Σουλτάνου και στις συνεχείς επεμβάσεις των Μεγάλων Δυνάμεων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Γιατί διακόπηκε η ένοπλη φάση του Μακεδονικού Αγώνα το 1908;

Το 1908 Έλληνες και Βούλγαροι αντάρτες κατέθεσαν τα όπλα και διακόπηκε η ένοπλη φάση του Μακεδονικού Αγώνα, αφού πείστηκαν από τις διακηρύξεις των Νεοτούρκων για παραχώρηση δικαιωμάτων. Ο αγώνας για τη διεκδίκηση της Μακεδονίας θα συνεχιστεί κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους.

